

Måneuret i Køge Kirke

AF METTE NIELSEN, KIRKE- OG KULTURMEDARBEJDER

Alt inventar i Køge Kirke fortæller hver deres unikke historie om en tid eller en episode i kirkens levetid igennem snart 700 år. Historie, som er så vigtig at få fortalt, så vi også kan lære noget om Køge Kirke og by i fortiden. Denne gang skal I læse om 'Måneuret', der til tider er oversat stykke historie, da det ikke er det første man lægger mærke til når man kommer ind i kirken.

Over kirkens orgel hænger måneuret fra 1589. Selve uret er ikke så iøjenfaldende. Måske fordi, det er placeret over kirkens flotte og store hovedorgel, der i sin pragende helhed gør, at beskuerens øjne ikke 'kommer videre'.

I nederste del af værket, som man kalder postamentfeltet, er der malet en trearmet lysestage, som må formodes at være symbolet på kirken, med årstallet MDXIC (1589). Over urskiven står der, med meget småt, skrevet teksten: »Omnia fert tempus, pariter rapit omnia tempus«, som betyder »Tiden bringer alt, ligesom den røver alt«. Viseren er en enpeger (det vil sige den kun viser timetallet) og er udformet som en trane, hvor næbbet peger på den aktuelle tid.

Det mest imponerende på dette kunstværk er 'kuglen' der er placeret i gavlfeltet (den øverste trekantede del af uret). Via denne kugle er det nemlig muligt, at følge månens faser året rundt. Mekanikken, der er koblet sammen med tårnuret, får nemlig kuglen, der er forgyldt på den ene side og sort på den anden, til at dreje, således at den viser månens faser i realtid.

Når jeg tænker nærmere over hvornår uret er lavet, er det svært at forestille sig hvordan nogen har kunnet udtænke en sådan mekanik i 1500-tallet. Efter en snak med den erfarne urmager Frausing, mener han, at man må formode at månekuglen og dens teknik er blevet fremstillet og tilkoblet resten af uret efterfølgende. Måneuret kan ses i kirkens åbningstid. ■

Øverst | Mette med måneuret i baggrunden, set fra prædikestolen

Nederst til venstre | Måneuret i sin helhed. Billede venligst udlånt af Søren Frausing.

Nederst til højre | Måneurets kubel, billedet er taget af Søren Fraustein da måneuret skulle renoveres.

